

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد معماری منظر

گروه هنر

مصوب سیصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ: ۱۳۷۶/۱۰/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد معماری منظر

گروه: هنر

رشته: معماری منظر

دوره: کارشناسی ارشد

کمیته تخصصی:
گرایش
کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و پنجاه و دومین جلسه مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۷ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد معماری منظر که توسط گروه هنر تهیه شده و به تایید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد معماری منظر از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۶/۱۰/۷ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه دوره کارشناسی ارشد معماری منظر در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد معماری منظر در سه فصل برای اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

رأی صادره سیصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۷
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد معماری منظر

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد معماری منظر
که از طرف گروه هنر پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به
تصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره سیصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۷ در مورد برنامه
آموزشی کارشناسی ارشد معماری منظر صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تایید است.

دکتر هادی ندیمی

رییس گروه هنر

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

پیشگفتار:

بررسی سوابق تاریخی ایران و سیر تحول فرهنگ و تمدن در این سرزمین در دوران قبل از اسلام و پس از آن نمایانگر حرکت ها و جنبش های عمیق اجتماعی و فرهنگی است. ایران دارای سابقه و قدمت زیاد در ارتباط با فرهنگ شهر نشینی و ساخت و ساز محیط و محوطه های زیستی است و در این زمینه دارای عالی ترین تکنیک ها و روش های ابداعی و ابتکاری با سابقه چند هزار ساله است. فرهنگ و تمدن اسلام که با نشأت از فرهنگ و تمدن سنت های ایرانی در دوران اسلام شکوفائی و رونق خاصی یافته آثار بدیع و زنده ای در تاریخ تحولات زیستگاهی و محوطه سازی ها و آرایش محیط با مناطقی غنی در عرصه این سرزمین برجای گذاشته است. این تحولات کشورهای مختلف جهان را متأثر ساخته و در آسیا، آفریقا و اروپا موجب جنبش ها و دگرگونی های بسیاری در ساختار اجتماعی و فرهنگی آنها گردیده است.

با توجه به موقعیت ایران اسلامی در جهان آنچه امروز ضرورت دارد، پی ریزی و ساخت زیربنایی مناسب برای تسلط بر شرایط محیط و شکل گیری و ساخت و تحول آن در قالب نیازهای زیر بنایی و ویژگی های فرهنگی و طبیعی محیط ماست که نیاز به نوعی استقرار و تمرکز و مطالعه خاص دارد. پایه گذاری زمینه این تخصص ها در دانشگاه به منزله ایجاد پایگاهی جهت شکل گیری و رشد و توسعه این زمینه هاست.

زمینه تخصصی پیشنهادی معماری منظر و محیط با تکیه بر ابعاد طراحی در قالب محیط های وابسته و پیوسته به محیط های زیستی انسان در درون شهر و فضای معماری و حومه شهرها با دو گرایش برنامه ریزی و طراحی پیشنهاد می گردد که در این زمینه مجموعه معماری منظر به عنوان گرایش اول و برنامه ریزی منظر و محیط به عنوان گرایش دوم در تداوم آن به تدریج می تواند شکل بگیرد.

" بسم الله الرحمن الرحيم "

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته معماری منظر

۱- تعریف و هدف :

هدف تربیت و آموزش افرادی است که با توجه به رعایت حفظ و تعادل محیط طبیعی و نیازهای زیستگاهی انسان و ملاحظات زیبایی شناسی چشم انداز و محیط توانائی طراحی در محوطه‌های وسیع و محدود درون شهری و برون شهری را به عنوان متخصص واجد گردند.

۲- طول دوره و شکل نظام :

این دوره به صورت یک نیمسال دروس پیشنیاز و ۴ نیمسال دروس اصلی و تخصصی و یک پایان نامه و حداکثر ۶ نیمسال طول خواهد کشید.

برنامه شامل ۳۲ واحد به غیر از دروس پیشنیاز به صورت زیر می‌باشد:

دروس پیشنیاز	۱۴ واحد
دروس الزامی (اصلی و تخصصی)	۲۵ واحد
دروس اختیاری	۲ واحد
پایان نامه	۵ واحد

۳- ضرورت و اهمیت :

با توجه به گسترش شهرهای ایران و لزوم طراحی در فضاهای باز شهر و حومه آن مانند پارک سازی و باغسازی و محوطه‌های مجتمع‌های بزرگ و کوچک و نظیر آن لازم است طراحانی متخصص تربیت شوند تا با آگاهی از قابلیت های منابع طبیعی ایران و اهمیت حفظ محیط زیست با استفاده از علوم وابسته به آن به ساماندهی به این امر همت گمارند.

فارغ التحصیلان این دوره می‌توانند در مراکز آموزشی مانند دانشگاهها و مؤسسات عالی برای تدریس مشارکت در دفاتر خصوصی مشاورها ، مراکز دولتی مانند شهرداری، محیط زیست ، در شهرستانها بعنوان طراح یا مشاور طرح و مانند آن به کار مشغول شوند.

پذیرش دانشجو:

نام رشته کارشناسی مورد قبول معماری کلیه دانشجویان دوره کارشناسی ارشد در رشته معماری که حداقل ۱۴۰ واحد درسی را با موفقیت گذرانیده باشند می‌توانند در آزمون ورودی شرکت نمایند.

مواد و ضرائب امتحانی:

- اطلاعات عمومی در زمینه اثرات محیط در معماری منظر ضریب (۱)
مبانی تئوریک و اطلاعات عمومی در زمینه معماری منظر و سوالات
تاریخ معماری منظر ضریب (۲)
سنجش توانائی طراحی از طریق ارائه یک تمرین کوتاه مدت ضریب (۴)
زبان تخصصی ضریب (۲)

از قبولشدگان به تعداد دو برابر ظرفیت مصاحبه بعمل می‌آید.

پیشنهاد می‌شود حداقل دور اول آزمون بانظارت سازمان سنجش آموزش و بطور

مستقل توسط دانشگاه‌های پذیرنده اجراشود.

جدول فهرست و مشخصات دروس پیشنهادی

بیشنیاز یا زمان راشه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۵۱	۳۴	۱۷	۲	کاربرد کامپیوتر در معماری منظر	
	۳۴	-	۳۴	۲	قابلیت های طبیعی فلات ایران	
	۵۱	۳۴	۱۷	۲	کاربرد نقشه و نقشه برداری در معماری منظر	
	۳۴	-	۳۴	۲	بوم شناسی گیاهی	
	۶۸	۶۸	-	۲	بیان تصویری در معماری منظر	
	۳۴	-	۳۴	۲	بستر شناسی سطحی	
	۳۴	-	۳۴	۲	کاربرد نظام های ژئومورفولوژی در معماری منظر	
				۱۴	جمع	

جدول فهرست و مشخصات دروس الزامی (اصلی و تخصصی)

پیش‌ناز یا زمان ارائه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
-	۵۱	۵۱	۳	ساختار منظر و محیط	
-	۳۴	۳۴	۲	مبانی نظری معماری منظر	
-	۳۴	۳۴	۲	تاریخ معماری منظر	
-	۳۴	۳۴	۲	قوانین محیط و نظام‌های طبیعی پویا	
-	۳۴	۳۴	۲	روان‌شناسی محیط	
۱۰۳	۱۷	۱۱۹	۴	طراحی منظر و محیط (۱)	
۱۰۲	۱۷	۱۱۹	۴	طراحی منظر و محیط (۲)	
-	۳۴	۳۴	۲	گیاه‌شناسی کاربردی	
۱۰۲	۱۷	۱۱۹	۴	طراحی منظر و محیط (۳)	
			۵	پایان نامه	
					
جمع			۴۰		

دروس اختیاری

پیشنیاز زمان	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
				۲	پارک های جنگلی	
				۲	مدیریت و نگهداری فضای سبز	
				۲	علوم جانوری	
				۲	اقلیم شناسی کاربردی	
				۲	محیط زیست	
				۲	باغسازی ایرانی	
				۲	باغبانی	
				۲	جمع	

* با توجه به گرایش و نیاز دانشجویان دروس اختیاری مطابق آنچه در شرح دروس اختیاری آمده یا به تناسب نیاز از دروس دانشکده های دیگر توسط دانشجو یا توصیه استاد با موافقت شورای آموزشی انتخاب می شود.

کاربرد کامپیوتر در معماری منظر

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

هدف :

- ارتقاء سطح آگاهی دانشجویان از کاربرد سیستم‌های کامپیوتری استاندارد در طراحی منظر و محیط . طی این دوره آنها با نحوه کار تخصصی و مدیریت با سیستم‌های کامپیوتری به منظور مکانیزاسیون اطلاعات دوبعدی و سه بعدی آشنا خواهند شد.

سرفصل دروس:

- ۱- مشخصات و ویژگی‌های کاربردی سیستم‌های کامپیوتری استاندارد دیدگاه طراحی منظر و محیط
- ۲- بیکر بندی سخت افزاری و نرم افزاری سیستم‌های متداول
- ۳- تأثیر مؤلفه‌های کوچک و بزرگ مقیاس و مؤلفه‌های کاربردی در تعیین کیفیت داده‌ها
- ۴- عملیات ساماندهی و همپوشانی لایه‌های اطلاعاتی مورد نیاز به منظور ساخت مدل‌ها
- ۵- مشخصات مدل‌های داده رستری و برداری (محدودیت‌ها و مزایای کاربرد هر یک در طراحی منظر)
- ۶- کار با نرم افزارهای گرافیک سه بعدی نظیر *Cad/Cam* و *3DSt* و نظایر آنها
- ۷- آشنائی با سیستم‌های پیشرفته *GIS* و *LiDAR* و ارائه نمونه‌هایی از کاربردهای متفاوت آنها در طراحی منظر و محیط همچنین آشنایی با آخرین نرم افزارهای تهیه شده برای طراحی منظر

قابلیت های طبیعی فلات ایران

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- شناسایی و آشنایی با قابلیت های بالقوه و بالفعل منطقه‌ای ایران در طراحی های بزرگ مقیاس و همچنین آشنائی با دانشجویان با واحدهای طبیعی - زیستی و قوانین حاکم بر آنها در سطح فلات ایران در این درس مناطق مختلف طبیعی ایران (مانند کویر ، کوهستان، سواحل و...) و تائثیرات متقابل آنها و تائثیر محیط بر رفتار انسان و سیمای محیط همراه با مسائل فرهنگی و اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سرفصل دروس:

- بررسی مشخصه‌های اصلی و طبیعی در فلات ایران
- منابع تجدید شونده مهم در فلات ایران
- چشم اندازی از قابلیت ها و محدودیت های اساسی موجود در فلات ایران
- بررسی کاربری‌های موجود در سطح اراضی فلات ایران از دیدگاه مدیریتی و طراحی‌های بزرگ مقیاس
- آشنائی با سیستم‌های محصور شده در واحدهای فراگیر
- تدوین توصیه‌ها به منظور بهسازی وضعیت موجود و روش استفاده
- بهینه از منابع حیاتی موجود در فلات ایران

کاربرد نقشه و نقشه برداری در معماری منظر

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- این درس در دو بخش ارائه می‌شود:

بخش الف :

آشنائی با نقشه و روش های نقشه برداری ، مفاهیم هندسه و توپوگرافی
ناهمواری‌ها و شیب و آشنائی با عارضه‌های محیطی و نحوه برداشت
و نمایش آن در نقشه برای استفاده در طراحی محیط و محوطه

سرفصل دروس :

نظری: الف - ۱ - شناخت نقشه و نقشه برداری

- شناخت انواع نقشه و کاربرد نقشه در علوم

- نقشه برداری و موقعیت پلان

- برداشت ناهمواری ها

- روش برداشت و سلسله مراتب کار

- ترازیابی ساده و ابتدایی

الف - ۲ - شناخت عکس‌های هوایی و ماهواره و نقشه عکس‌ها

- شناخت عکس‌های هوایی و نقشه آن در نقشه برداری هوایی

- اصول و روش‌های ابتدایی نقشه برداری هوایی

الف - ۳ - برداشت عناصر و عوارض کالبدی

- شناخت عوارض و عناصر کالبدی و محیطی

- زمینه و نحوه برداشت

- ثبت عوامل و موقعیت های طبیعی و محیطی با در نظرگرفتن

تحولات محوطه برای کارهای اجرایی و عملی

- نحوه نمایش و ارائه عوامل و عوارض روی نقشه ، علائم و

استانداردهای نقشه

بخش ب:

آشنائی دانشجویان با تشخیص و برداشت‌فرم‌های زمین از نظر

مورفولوژی و معماری منظر و فراگیری نحوه تطبیق مقیاس و همپوشانی نقشه‌های متفاوت به منظور طراحی‌های متوسط و بزرگ مقیاس

سرفصل دروس :

عملی:

- روش‌های اصلی در برداشت عوارض و فرم‌های زمین
- روش‌های ارزیابی ثبات و یا تحرک عوارض و فرم‌های زمین
- بیان ارتباط میان مورفولوژی و فرم‌های زمین
- آشنائی با مفهوم شیب و شناخت انواع آن (طولی ، عرضی ، موضعی ، شیب ، طبقات آبرفتی و واحدهای خاک و...) و تاءثیر متقابل انواع شیب در طراحی‌ها و پیاده سازی آنها
- کنترل دقیق عملیات اجرایی در عرصه‌های انتخابی
- پیاده نمودن طرح‌های پیشنهادی در زمین‌های مسطح و شیب‌ها
- این درس با کار عملی و برداشت صحرائی ، بازدید از مراکز تهیه نقشه و بازدید از محوطه‌های طبیعی همراه است .

بوم‌شناسی گیاهی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل‌دروس:

- اکوسیستم‌ها ، اساس و اجزاء آنها
- عوامل محیطی مؤثر بر رشد گیاهان (اقلیم ، آب ، خاک ، نور و دما)
- عوامل محدود کننده رشد گیاهان در محیط‌های ممنوع (آلودگی‌های هوا ، آب ، خاک ، شوری ، محدودیت‌های نوری ، دمایی و آفات و بیماری‌ها)
- رویشگاه‌های ایران ، تقسیمات رویشی و عناصر گیاهی شاخص رویش‌ها
- اصول انتخاب گونه برای رویشگاه‌های ایران
- میکروکلیمات شهرهای کلان و مسائل ویژه آنها در ارتباط با گیاهان و فضای سبز
- بازدید از چند منطقه رویشی و رویشگاه‌های اصلی (هیرکانی ، ایرانو-تورانی و نوبوسندی ایران)

بیان تصویری در معماری منظر

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- توانمند ساختن دانشجویان در ارائه تصاویر و فضائی روشن و با مفهوم برای برقراری ارتباط بین ذهنیت و عینیت تصویری به نحوی که دانشجوی بتواند طرح‌های تجسمی خود را با بیان قوی ارائه نماید. در این راستا شناخت و بررسی استانداردها و مفاهیم ارزشی خط و تصویر و علائم و نشانه‌ها برای تهیه نقشه‌های استاندارد ضروری خواهد بود.

سرفصل‌دروس:

- آشنائی با ابزارهای طراحی گرافیک و نحوه استفاده از آن در طراحی
- انجام تمرین‌های طراحی از طبیعت و فضای بیرونی نقاط شهری و چشم اندازهای طبیعی
- انجام تمرین به صورت برداشت و ارائه پلان، نما و پرسپکتیو از محیط‌های باز با چشم اندازه‌ها و مبلمان و استانداردهای مناسب
- انجام تمرین‌های ساده و پیچیده از محوطه‌های کوچک، متوسط، بزرگ مقیاس و ارائه راه‌حلهای اصلاحی در منظر و نمایش آن به صورت نقشه و تصاویر چشم انداز و نحوه ارائه آن

بستر شناسی سطحی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- آشنائی دانشجویان با مجموعه اجزای تشکیل دهنده بستر سطحی - عرصه‌های طراحی . طی این دوره دانشجویان با تاءثیر فرآیندهای متقابل سطحی در عرصه‌های طراحی آشنا می‌شوند و آنها را در نظامی سلسله مراتبی مورد بررسی قرار می‌دهند.

سرفصل‌دروس:

- معرفی ویژگی‌های عمومی پوسته سطحی زمین و اجزای سازنده آن
- بررسی فرآیندها^۱ متقابل (مثبت و منفی) میان اجزای تشکیل دهنده
- ارزیابی محدودیت‌ها و مزایای بستر سطحی در مناطق مختلف از دیدگاه معماری منظر
- روش‌های حفاظت از رژیم‌ها و فرآیندهای طبیعی در اجرای طراحی‌های منظر و عملیات مهندسی خاص
- بررسی روند احیای بسترهای سطحی در نواحی بحرانی
- بازدید از طراحی‌های همساز و غیر همساز همراه با تدوین گزارشی در این زمینه

کاربرد نظام های ژئومورفولوژی در معماری منظر

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف :

- آشنائی با نظام های ژئومورفولوژی تعیین کننده با تاءکید بر ویژگی های اساسی خاک بعنوان یک جزء محوری در معماری منظر می باشد.

سرفصل دروس:

- اجزاء، عناصر ، نظامها و ساختار عام نظام های ژئومورفولوژی
- مکانیسم تشکیل و تحول خاکها در این نوع نظام ها
- بررسی واحدهای خاک بعنوان زیر نظام های پویا
- شناخت مهمترین خصوصیات فیزیکی - فیزیکوشیمیائی و کلوئیدی واحدهای خاک از دیدگاه معماری منظر
- مشخصات واحدهای خاک در محیط های ناهموار و دامنه های شیب دار
- مشخصات واحدهای خاک در اقلیم های متفاوت و تغییرات محیطی خاک
- ارزیابی نحوه عملکرد فرایندهای فرساینده محیط در سطح مناطق نواحی مختلف
- ارزیابی مسائل مربوط ^{به} کاربرد انواع مصالح طبیعی و مصنوعی و همچنین واحدهای گیاهی در نظام های خرد ژئومورفولوژی بعنوان عرصه های طراحی و اجراء
- بیان ارتباط منطقی میان فرمهای طبیعی زمین، اقلیم محلی در طرح های معماری منظر

ساختار منظر و محیط

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- آشنائی با محوطه‌ها و محیط‌های مختلف و ساختمان کلی آنها ، محوطه سازی‌های سخت و محیط‌های استقرار این گونه محوطه‌سازی و همچنین محوطه‌سازی‌های نرم و زمینه‌های وجودی این نوع محوطه‌سازی ، ارزیابی کمیت ، کیفیت و ماهیت اینگونه فضاها و ویژگی‌های آنها و شناخت عناصر و نقش آنها در ساخت محوطه‌ها

سرفصل‌دروس:

الف : محوطه‌سازی‌های سخت

- شناخت محوطه‌سازی سخت و مصالح و عناصر در این محیط‌ها
- شناخت بتن ، شکل قرارگیری ، موقعیت فیزیکی و عملکردهای مختلف آن
- محوطه و ترکیب آن ، نحوه استفاده و کاربردی
- بتن مسلح
- سطح خارجی بتن و کیفیت آن
- جاده‌ها و صفحات بتنی
- عملیات سفت کاری ، بلوک‌های آجری ، کلسیم سیلیکات ، بتن ، روش تولید و وضعیت فیزیکی
- مواد و مصالح عایق کاری و رطوبتی و مقابله با رطوبت درمحوطه و محیط
- دیواره‌ها و جداره‌های آزاد و مستقل پی‌ها ، گوشه ، لبه‌ها ، پل‌ها و عناصر مربوط به محیط‌های مختلف
- دیواره‌های پشتواره و نگهدارنده
- دیوار سازی با بلوک‌های بتنی
- دیواره‌های سنگی و نحوه سنگی چینی
- انواع سنگ چینی و وضعیت فیزیکی آن از نظر دوام و طول عمر و مقاومت

- پیاده روها و دیوارها
- ساروج و ملات کارهای سنگی
- خشکه چینی و دیوارسازی
- عملیات مربوط به تیر چوبی و حصارها
- نحوه کاربرد و انواع و اقسام استفاده از چوب ، بررسی استحکام
- طبقه بندی ، قابلیت تبدیل و خشکاندن آن
- فساد و بیماری های چوب و روش های حفاظت از آن
- طراحی و ساخت حصارها و دروازه ها
- فلز و حصاربندی ، آهن و فلز به اشکال مختلف ، آلومینیوم
- و انتخاب آن با توجه به شرایط محیطی
- عملکرد ، نحوه تولید و ساخت قطعات و قطعه بندی
- طراحی و ساخت حصارها و قطعات فلزی و دروازه ها
- اتصال زنجیره ای حصارها
- رنگ و رنگ کاری
- رنگ های اصلی و انتخاب آن در ارتباط با محیط و عملکرد عوامل
- موثر و پیش بینی شده
- گالوانیزه و محافظت فلز به وسیله پاشیدن مواد به آن و زوکش
- کردن به وسیله پلاستیک
- ب - محوطه سازی های نرم و عملیات روی خاک
- معرفی و آشنائی با محوطه های نرم و عملیات آموزش و اجراء
- ساختمان و موقعیت محوطه ، تحقیق و رسیدگی ، تسویه و
- پاکسازی
- عملیات روی خاک
- بررسی مکانیک خاک
- روش مستحکم کردن و استحکام خاک
- کاربرد ماشین در عملیات خاکی
- خلاقیت در عملیات خاکی
- برآورد و محاسبات عملیات خاکی در پروژه های عملی
- خاک های بکر و دست نخورده ، زهکشی خاک ، عوامل موثر در
- زهکشی و تاءثیرات آن

- مدیریت و نگهداری محیط

- نفوذ پذیری سطوح سخت

- بافت و نفوذ پذیری های خاص

ج - انواع محوطه ها

- طراحی محیط و محوطه و جزئیات آن در بافت های مسکونی

- اماکن تفریحی

- زمین های بازی و تئاتر سیات ورزشی

- باغ سازی به شیوه

- سدها و منابع ذخیره آب

- استخرها و دریاچه های مصنوعی

- فواره ها و سیستم های پمپ و انتقال آب

* :جلسه های درسی ، سمینار و بازدید (دنباله برنامه)

- مواد ساختمانی و طراحی در معابر

- مواد ساختمانی و طراحی در سواره روها

- مواد ساختمانی و طراحی در پیاده روها

- مواد ساختمانی و طراحی در آشنائی با راه های ساده

- مواد ساختمانی و طراحی در جزئیات تقاطع ها

- مواد ساختمانی و طراحی در تغییر سطوح تقاطع

- مواد ساختمانی و طراحی در بازدید محوطه

- مواد ساختمانی و طراحی در آموزش استخوان بندی

* : جلسات درس همراه با سمینار و بازدیدهای مختلف انجام

می شود.

مبانی نظری معماری منظر

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با مفهوم معماری منظر در محیط های معماری شهری و همچنین

آشنائی با مبانی طراحی فضای باز و عوامل مؤثر در طراحی و شکل -

گیری طرح ها و همچنین آشنائی با روند کار طرح و انواع محوطه -

سازی ها و ویژگی های طراحی منظر و محیط

سرفصل دروس :

- مقدمه ای بر مبانی طراحی منظر و محیط

- شناخت طراحی منظر و محیط

- علم و هنر در طراحی منظر و محیط

- عناصر طراحی بصری

- تئوری طراحی منظر و محیط

- مسائل طبیعی ، اجتماعی در پروسه کار طراحی منظر و محیط

- تکنیک نقشه برداری و برداشت منظر و محیط

- تحلیل محیط و محوطه

- طراحی محیط و منظر به عنوان یک روند تحول

- طراحی محوطه و محیط های خاص شامل :

- بررسی محوطه های شهری

- بررسی محوطه های مجتمع های مسکونی

- بررسی محوطه های تفریحی و تفریحی

- بررسی محوطه های صنعتی

- بررسی محوطه های روستائی و مسائل مربوط به آن

- سمینار طراحی با طرح زمینه های منتخب

- بازدید از محوطه های موجود مانند پارک های شهری ، میادین ،

گره ها و ... و تجزیه و تحلیل آنها از دیدگاه تشخیص عرصه های -

عمومی و خصوصی ، مسائل اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی ، فیزیکی

و محیطی و حفظ ارزش های هنری و تاریخی و فرهنگی.
در این مطالعه دانشجویان با مراجعه به سایت ها، با برداشت
و جمع آوری اطلاعات و اسناد و مدارک بصری و تجزیه و تحلیل
آنها می توانند رفتار انسان را در محیط بررسی کنند.

تاریخ معماری منظر

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- آشنائی بنا سابقه تاریخی و روند تکامل محوطه‌سازی‌ها و ساخت و ساز منظر و محیط در این بخش با تکیه‌ای خاص بر سابقه تاریخی محوطه - سازی در ایران ، مطالعات ویژه‌ای همراه با تدوین مجموعه‌های از سوابق تاریخی ایران در زمینه محوطه سازی بایستی انجام شود و تحلیل‌هایی در این زمینه به صورت مدون ارائه گردد.

سرفصل‌درس:

الف - تاریخچه باغسازی در دنیا

- معرفی

- طراحی محوطه در گذشته و روند شکل‌گیری آن، شکل‌گیری فضاهای

اولیه و محوطه‌سازی‌ها

- باغسازی قرون وسطی

- باغسازی دوره رنسانس در فرانسه

- باغسازی در انگلستان

- تحولات باغسازی بعد از قرن ۱۸

- باغسازی در قرن حاضر

ب - تاریخچه باغسازی در ایران

- باغسازی قبل از اسلام

- باغسازی در شروع اسلام

- باغسازی اسلامی در ایران

- رشد باغسازی اسلامی در آسیا

- باغسازی اسلامی در آفریقا

- باغسازی اسلامی در اروپا

- تأثیر باغسازی اسلامی و ایرانی در دنیا

در برنامه تدریس مبحث الف و ب در ارتباط با ارائه تاریخ باغسازی ایرانی و دوران اسلام و همزمانی و یا قدمت و سابقه هر یک باید تحقیقاتی مستمر آغاز شود تا در برنامه آموزش مورد استفاده قرارگیرد. ضمناً برای ایجاد یک مرکز اسناد معتبر و همچنین تحقیق در مورد ویژگی و سابقه تاریخی طراحی چشم - انداز در ایران هردانشجو در طول دوره باید یک کار تحقیقی و یا یک مونوگرافی تهیه نماید و در پایان ترم ارائه دهد. این کار تحقیقی ۵۰ درصد ارزشیابی درس را به خود اختصاص می‌دهد.

قوانین محیط و نظام های طبیعی پویا

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- آشنائی دانشجویان با تئیر متقابل طراحی های منظر در مجموعه های طبیعی نظام یافته و آسیب پذیری نظام های فراگیر و طراحی هادر مجموع . طی این دوره دانشجویان با کسب مهارت های فنی بسه تدریج برخی از روندهای تغییر و تحولات احتمالی در محیط راپیش بینی نموده ، تمهیداتی را به منظور افزایش عمر مفید طراحی تدوین می نمایند .

سرفصل دروس :

- نظری:**
- ۱- اصول عام نظام های طبیعی پویا از دیدگاه معماری منظر و محیط
 - ۲- بررسی تحولات ناشی از اجرای پروژه های مناظر باز در نظام های دینامیک طبیعی و پیش بینی تحولات اجتماعی در آنها
 - ۳- مسائل طراحی مناظر باز (بزرگ مقیاس) در نظام های طبیعی خرد نظیر اراضی شیب دار ، دامنه های بی ثبات سواحل ، بدلندها ، حاشیه بیابان ها ، بیابان ها ، زمین های ناپایدار و ارتفاعات با مورفولوژی خشن
 - ۴- بررسی روش های حفاظت اقتصادی طراحی ها با توجه به قوانین حاکم بر نظام های طبیعی
 - ۵- انتخاب مصالح ساختمانی ، خاک های طبیعی و ترکیبی تغییر مورفولوژی حاکم ، روش های آبیاری و زهکشی در نظام های طبیعی خرد و آسیب پذیر .

عملی :

- ۱- نحوه تدوین موافقتنامه ها و گزارش های نهایی
- ۲- ویژگی های اساسی در مکانیابی طرح ها ، مدیریت سایت ، مسائل

مهم در راه اندازی کارگاه ، عملیات احتمالی نظیرزهکشی‌های
خاص و ساخت محیط های مدل
۳- برآورد هزینه‌های ناشی از تحولات نظام‌ها به دلیل پیاده نمودن
انواع طرح‌های مناظر باز و برآورد هزینه نهایی و اجرایی
پروژه

روان شناسی محیط

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- بررسی معنی و مفهوم فضا از نظر روان شناختی ، انسان شناسی ، ریاضی ، تاریخ هنر و معماری و به طور کلی معرفت شناسی و فلسفه مفاهیم عرصه خصوصی ، فضای شخصی ، قلمرو فضایی و فضای شلوغ هسته اصلی مطالعات درباره ، روابط محیط و رفتار انسان ها را تشکیل می دهند. هر یک از این مفاهیم در دهه های گذشته به دلایل مختلف از طرف عالمان علوم اجتماعی و طراحان محیط مورد توجه بیشتری قرار گرفته اند رشد روز افزون جمعیت جهانی محرکی برای مطالعه و بررسی فضاهای شلوغ و پرجمعیت و به طور کلی عکس العمل روانی انسان ها در مقابل محیط مصنوع می باشد.

اصولاً درک مفاهیم رفتاری و درونی به نوبه خود حائز اهمیت بوده و برگرداندن این مفاهیم به دنیای فیزیکی یا کالبدی توسط طراحان محیط یکی از نکات قابل توجه می باشد.

سرفصل دروس:

- مطالبی که در در س روان شناختی محیط می توانند مورد بحث و بررسی قرار گیرند به طور اختصار عبارتند از :
- بررسی شناخت متقابل انسان و محیط مصنوع
- ارتباط مفاهیم طراحی معماری با تئوری های جاری روان شناختی
- بررسی سیستم های ادراکی انسان ها از فضاهای مختلف و ارتباط آنها با مفاهیم طراحی محیط
- شناخت و آگاهی تصور انسان از خود ، محیط اولیه (منزل) ، مدرسه و محیط های بزرگتر مانند همسایگی و در نهایت شهر
- نظم و انضباط اجتماعی در رابطه با طراحی معماری و محیط
- واحد مسکونی به عنوان سمبل خانواده در جامعه
- تأثیر فضاهای ناهنجار در رفتار افراد

- روند تفکر شکل گیری فضا (طراحی فضا) در ارتباط با جنبه‌های فرهنگی ، اعتقادی و سنتی جوامع مختلف
- روان شناختی روستا، گسترش روستاها ، از بین رفتن روستاها، مهاجرت روستانشینان
- ارزیابی و سنجش بناها و فضاهای مختلف (محیط های مختلف) از نظر عکس العمل های روانی و نیازهای روانی افراد در شرایط مختلف
- بررسی و شناخت تاءثیر مفاهیم روان شناختی و ادراکی در روند طراحی معماری

روش :

این درس به صورت ارائه مباحث تحلیلی و نظری در کلاس انجام شده و دارای چندین پروژه تحقیقی عملی کوتاه مدت در ارتباط با کشف مفاهیم پنهان روانی رفتارهای انسان ها در شرایط ثابت و مختلف اجتماعی عرضه و دنبال می شود.

" طراحی منظر و محیط (۱) "

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- منظور از این درس آشنا نمودن دانشجویان با مقوله طراحی در محیط باز و عوامل مؤثر بر این طراحی است . در این تمرین دانشجویان ضمن آموزش طراحی محیط و منظر (چشم انداز) با عوامل محیطی مانند منظر (چشم انداز) ، آب و خاک ، پوشش گیاهی زمین ، اقلیم از مبانی محیطی در طراحی محیط باز و مقوله عملکرد ، در طراحی محیط باز آشنا می گردند.

سرفصل دروس :

در این تمرین دانشجویان پس از مطالعه بر روی عوامل مؤثر در طراحی محیط باز از طریق آموزشهای تئوریک و سمینارها با عوامل محیطی آشنا می گردند . دانشجویان می باید توجه به عواملی مانند پوشش گیاهی ، آب و خاک آشنائی کامل یابند و سپس به انجام پروژه عملی خواهند پرداخت . کارگاه طراحی عملی بصورت اسکیسهای بلند مدت و کوتاه مدت حداقل بصورت ۳ اسکیس بلند مدت و ۲ اسکیس کوتاه مدت خواهد بود. در اسکیس ها توجه به تائثیرات عوامل ذکر شده در طراحی مورد نظر است . اسکیس ها در قالب موضوعات مختلف در مقیاس حداکثر ۱:۵۰۰ با سطحی معادل حدود ۲۵۰۰ تا ۱۰۰۰۰ مترمربع انجام می گیرد.

اسکیس می تواند از موضوعات مانند مسکونی - آموزشی در حد کودکستان ، دبستان ، راهنمایی و دبیرستان - درمانی در حد درمانگاه فضای باز ادارات - پارک های محلهای و ناحیهای انجام گیرد.

"طراحی منظر و محیط (۲)"

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : طراحی منظر و محیط (۱)

هدف :

- در این کارگاه طراحی عملی - دانشجویان با توجه به عوامل محیطی که در تمرین کارگاه (۱) آموزش دیده اند با عوامل انسان و محیط و نیازهای عملکردی آشنا می گردند و طراحی پروژه را در مقیاس وسیع تر و با توجه به عناصر همجواری و طرح های معماری و شهری هم جوار انجام می گردد. این تمرین باید از خصوصیات پیچیده تری برخوردار باشد. در این تمرین می باید دانشجویان با مصالح و مواد مصرفی ونحوه استفاده آن در فضای باز نیز آشنا گردند.

سرفصل دروس:

در این تمرین دانشجویان ضمن مطالعه عوامل محیطی - عوامل انسان و محیط با برگزاری کلاس تئوری توسط اساتید و سمینارها توسط اساتید و دانشجویان به انجام کارگاه طراحی عملی در قالب یک طرح نسبتاً پیچیده از موضوعات پارک های شهری - لبه های رودخانه ها - مجموعه های مسکونی - مجموعه های خدماتی - مجموعه آموزشی - مجموعه دانشگاهی مجموعه درمانی - محورهای شهری و غیره خواهد بود. سطح پروژه در حدود ۱۵ هکتار مقیاس طراحی حداکثر ۱:۱۰۰۰ که دانشجویان بخش های از طرح بصورت جزئیات ارائه می نمایند. در طول ترم نیز می باید حداکثر ۲ اسکیس کوتاه مدت نیز ارائه نمایند.

گیاه شناسی کاربردی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس:

- طبقه بندی کاربردی گیاهان در فضاهای سبز و طراحی
- طبقه بندی اکولوژیک گیاهان در فضاهای سبز و طراحی
- شناخت مهمترین گیاهان فضاهای سبز ایران
- طبقه بندی گیاهان از نظر ساختار ظاهری (انواع تنه ، تاج ، شاخه بندی برگ ، گل و میوه)
- فنولوژی مهمترین گونه های ایران
- نمونه هایی از جداول انتخاب گونه ها با کاربردهای متفاوت برای مناطق همگن رویشی ایران
- بازدید از فضاهای سبز شهری و محیط های طبیعی چند منطقه رویشی ایران (شمال ، مرکز، جنوب)

"طراحی منظر و محیط (۳)"

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: طراحی منظر و معماری (۲)

هدف:

- منظور از این درس کارگاهی عملی انجام یک پروژه در قالب یک طرح پیچیده ضمن ملحوظ نمودن عوامل مؤثر بر طراحی و مصالح و مواد مصرفی و نحوه استفاده آن در فضای باز می‌باید طرح‌های ارائه شده را در حد جزئیات ارائه نمایند. طرح فوق می‌باید دانشجویان را در ارتباط با طرح‌های کاربردی و اجرایی آشنا نماید.

سرفصل‌درس:

این تمرین می‌باید شامل خصوصیات یک طرح ویژه به منظور آگاهی و مهارت در زمینه تهیه طرح‌ها - برداشت محیط - تحلیل و ارائه کار و تکنیک و روش در طراحی انجام گیرد. مسائلی مانند شکل و فرم زمین و پوشش گیاهی می‌باید در این تمرین بصورت تحلیلی در نظر گرفته شود. سطح و مقیاس این طرح بسته به عوامل و شرایط طرح توسط گروه اساتید در هر ترم تعیین می‌گردد و می‌تواند از مقولات زیر انتخاب گردد.

طراحی منظر و محیط در محیط‌های تاریخی - منظر و محیط در محیط روستائی - بیمارستان‌ها و مجموعه‌های درمانی بزرگ - محورهای شهری فضاهای باز شهری - پارک‌های شهری ویژه - پارک‌های جنگلی - پارک‌های وحش - پارک‌های آبی - مجموعه‌های مسکونی - مجموعه‌های دانشگاه‌ها مجموعه‌های رفاهی - خدماتی - توریستی - مجموعه‌های فرهنگی در این تمرین دانشجویان با تکنیک‌ها و روش‌های ارائه کار و طراحی و ارائه طرح بصورت ماکت می‌باید انجام گیرد آشنا خواهند شد.

پایان نامه

تعداد واحد : ۵ واحد

نوع واحد : نظری - عملی

هدف :

- مطالعه و تهیه یک طرح جامع و کامل

پروژه نهائی شامل یک طرح و پروژه جامع است که توسط دانشجویان به صورت انفرادی انجام می‌شود. دانشجو در این طرح با انتخاب موضوع، محل طرح و بیان ویژگی آن، مهارت های شخصی خود را در زمینه مطالعه، برنامه ریزی، طراحی و ارائه کار به نمایش گذاشته و با تهیه طرح و پرورش و عرضه آن به صورت کامل (پلانها، نماها و مقاطع و پرسپکتیو) و همچنین ارائه زمینه‌های مختلف چهارچوب طرح شبکه، منطقه بندی‌های پوشش سبز، نور و عملکرد پردازش، مسائل آن را عرضه می‌کند. گزارش مطالعات دانشجو نیز باید شامل تحلیل و ارائه اهداف طرح، مطالعات پایه، برنامه ریزی و طراحی و ارائه ضمائم لازم باشد.

واحد اختیاری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف:

- این درس با توجه به نیازهای دانشجو به آشنائی به درسی و گرایش خاصی از طرف خود دانشجو تعیین و با تائید دانشکده تعیین می شود. دانشجو باید موافقت لازم را برای استفاده از این درس را با هماهنگی و معرفی دانشکده از سایر دانشکده های تخصصی مرتبط دریافت نماید. دروسی که به عنوان دروس اختیاری توصیه می شود عبارتند از:

۱- پارک های جنگلی

۲- مدیریت و نگهداری فضای سبز

۳- علوم جانوری

۴- اقلیم شناسی کاربردی

۵- محیط زیست

۶- باغسازی ایرانی

۷- باغبانی

* تذکر: دروسی دیگر چنانکه مورد تائید گروه معماری منظر و رئیس باشور
آموزشی دانشکده قرار گیرد می تواند بعنوان دروس اختیاری انتخاب گردد.

